

03/02/17 om 12:00 - Bijgewerkt om 12:00

⊕ 'België en KU Leuven legitimeren Israëlische folterpraktijken'

In het door de Europese Unie gesubsidieerde Law Train-project werken België, Spanje en Portugal samen met Israël rond verhoortechnieken. 'Portugal trok zich al terug, als België en de KU Leuven dat niet ook doen, gaan zij akkoord met het toepassen van folterpraktijken bij ondervragingen.' Aldus een Belgische missie die de situatie ter plaatse onderzocht.

127
KEER GEDEELD

Een muur scheidt de Palestijnse Gebieden van Israël. © Wided Bouchrika

In mei 2015 ging het **Law Train**-project van de **Europese Unie** van start. Van het budget van 5.095.687,5 euro gaat de helft naar de Israëlische Bar Ilan Universiteit, die het project coördineert, en het Israëlische Ministerie van Openbare Veiligheid.

In samenwerking met politie en justitie in Spanje, Portugal en België en de **KU Leuven** is het de bedoeling verhoortechnieken te delen en te stroomlijnen tussen de verschillende deelnemende landen om het hoofd te bieden aan nieuwe uitdagingen in voornamelijk drugs misdaden. Portugal trok zich in augustus 2016 terug uit het project dat nog tot 30 april 2018 loopt.

'Dat deed het land onder het mom van financiële problemen, maar we weten dat het omwille van de controversiële aard van het project ging', meent **Alexis Deswaef**. De voorzitter van de Ligue des Droits de l'Homme trok samen met professor in de mensenrechten **Eva Brems** (UGent) en **Reine Meylaerts** van de Onderzoeksgroep Vertaling en Interculturele Transfer (KU Leuven) naar Israël en de Palestijnse Gebieden voor research naar

Alexis Deswaef is voorzitter van de Ligue des Droits de l'Homme. © Wided Bouchrika

folterpraktijken toegepast door de Israëlische politie.

'De KU Leuven weigert een standpunt in te nemen.

Maar zolang België en de universiteit meewerken aan Law Train, legitimeren zij het gebruik van foltering bij ondervragingen', aldus Meylaerts.

14 jaar oud, geblinddoekt en vastgebonden

In de vijfde periodieke inspectie van Israël, gepubliceerd in juni 2016, beschuldigt het Comité tegen Foltering van de Verenigde Naties (VN) het land ervan foltering en andere illegale praktijken toe te passen bij ondervragingen door politie en gevangenispersoneel.

'We lezen die zaken vanuit onze zetel in talrijke rapporten, maar het hier ter plaatse uit de mond van slachtoffers horen is van een heel ander niveau', zegt Brems. 'Je kan hier niet anders dan met de realiteit geconfronteerd worden en inzien dat er geen andere optie is: België moet zich uit deze samenwerking met de Israëlische politie terugtrekken.'

'EU-fondsen voor problematische grenspolitie'

'We krijgen enorm veel meldingen binnen over politiegeweld', getuigt **Rachel Stroumsa**, executief directeur van de Israëlische ngo The Public Committee Against Torture in Israel (PCATI). 'Binnen

Israël zelf is er niet zo zeer een patroon van terugkerend misbruik of geweld bij ondervragingen. Het land kent een uitstekende jeugdwetgeving. Het probleem is dat die wetgeving niet wordt toegepast in Oost-Jeruzalem: daar constateren we continu mensenrechtenschendingen bij wijze van seksuele intimidatie en misbruik, geweld, geen advocaat of ouders bij verhoor van minderjarigen.'

'Bovendien overkoepelt het Ministerie van Openbare Veiligheid niet enkel de Israëlische politie, maar ook de grenspolitie, wat problematisch is', meent Stroumsa. 'Die agenten beoefenen de job vaak als onderdeel van hun legerdienst: ze handelen zoals het leger, maar worden als politie beschouwd.'

DELEN f t

“

België moet zich uit deze samenwerking met de Israëlische politie terugtrekken.

Eva Brems —

DELEN f t

“

Israël kent een uitstekende jeugdwetgeving. Het probleem is dat die wetgeving niet wordt toegepast in Oost-Jeruzalem

— Rachel Stroumsa, executief directeur The Public Committee Against Torture in Israel

'Het zijn vaak erg jonge agenten zonder veel ervaring die dodelijke en niet-dodelijke wapens inzetten bij protesten en checkpoints.'

'Het gaat hier heus niet om ons geloof in mensenrechten en vlindertjes,' grapt Stroumsa, 'dit is iets heel concreets: er is een totaal gebrek aan verantwoording of verantwoordelijkheid. Zo lijkt Israël deze

praktijken door de vingers te zien en dat vind ik beangstigend.'

'Investeren in legitimatie foltering'

'En dat is dus exact wat België zou doen als we met de KU Leuven deel blijven uitmaken van Law Train', zegt Deswaef. 'Onze Federale Procureur meent dat België slechts vijf à zes dossiers gemeen heeft met Israël wanneer het over drugsdelicten, hét onderwerp van Law Train, gaat.'

'Het is waarschijnlijk dat Israël hiermee op zoek is naar legitimatie', beaamt Stroumsa. 'Het imago naar de buitenwereld toe is erg belangrijk voor ons land: professionele ethiek en trots staan centraal. Advocaten en rechters van het Hooggerechtshof schamen zich al te vaak om het beeld dat

'Geen wil om te veranderen'

In een antwoord op de campagne van ngo's tegen Law Train verdedigt de EU - bij monde van kabinetslid **Manuel Aleixo** - het project. 'De verhoortechniek die via Law Train zal worden aangeleerd volgt het model van het onderzoeksinterview (of *investigative interviewing*) dat wordt aanbevolen door de VN (...) De techniek is gebaseerd op objectiviteit, onpartijdigheid en eerlijkheid. Het is een model met als oogpunt informatie te verzamelen (en dus geen op bekentenissen gerichte techniek).'

'Als de EU gelooft dat de Israëlische politie iets wil leren uit deze training, moet ik ze teleurstellen', zegt Stroumsa. 'Geen enkel initiatief bij agenten binnen onze ordediensten wijst erop dat zij op zoek zijn naar een wijziging van hun huidige technieken. Ze zijn niet van plan te leren van hun Belgische collega's.'

Medeplichtig

'De Federale Procureur, de minister van Buitenlandse Zaken, Torfs: ze schuiven het probleem allemaal van zich af', vindt Deswaef. 'De EU heeft het project goedgekeurd dus wij volgen', klinkt het daar,' voegt Meylaerts eraan toe. 'Maar dan zijn we medeplichtig aan massale mensenrechtenschendingen zoals folterpraktijken en de structurele organisatie van de bezetting door Israël. Er is een grens. En dan gaat het niet enkel om het hoofdkwartier van de Israëlische politie dat zich in strijd met internationaal recht in bezet Oost-Jeruzalem bevindt. Het maakt namelijk niet uit waar de samenwerking over gaat als het de onderdrukking van mensen onderhoudt. Daar is de EU nu mee schuldig aan, net als België en de KU Leuven.'

'De UGent heeft al een mensenrechtenbeleid. Onze campagne heeft een ruimere impact en gaat ook over de rol die universiteiten spelen in het legitimeren van mensenrechtenschendingen', aldus Brems. 'Zowel de KU Leuven als de Belgische staat kunnen een duidelijk signaal sturen naar de EU. Als de Unie geen landen meer vindt om aan zulke projecten deel te nemen, zullen de samenwerkingen in de toekomst misschien helemaal niet meer plaatsvinden.'

'Vandaar dat we ons nu richten tot premier **Charles Michel** die van 5 tot 8 februari zelf naar Israël en de Palestijnse Gebieden trekt', besluit Deswaef. 'Hij kan er dezelfde informatie vergaren die wij daar gevonden hebben. Wie die info objectief analyseert, kan niet anders dan tot dezelfde conclusie komen: België kan onmogelijk deel blijven uitmaken van Law Train.'

DELEN

De Israëlische politie is niet van plan te leren van haar Belgische collega's.

Rachel Stroumsa, executief directeur The Public Committee Against Torture in Israel —

127
KEER GEDEELD

